

RAISION KAUPUNKI

Elinkeinopoliittinen katsaus 2018

kaupungin toiminta yritysvaikutusten
näkökulmasta

Sisällys

1. Yleinen talouskehitys.....	2
2. Työllisyyskehitys.....	2
Työllisyys	2
Työttömyys	2
3. Kaupungin toiminta yritysalueilla.....	4
Uudet asemakaavat ja asemakaavanmuutokset	4
Kaupungin investoinnit yritysalueilla.....	5
Yritystonttien luovutukset	5
Valmistuneet yritystoimitilat ja -investoinnit	5
4. Yritysyhteistyö	6
5. Yrittäjyyskasvatus.....	6
6. Seudullinen elinkeinoyhteistyö.....	7
7. Markkinointi	8
8. Raision elinkeino- ja yrityselämän kehitys.....	8
Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus	8
Yritykset ja yritystoimipaikat	8
Raision yritysanta.....	10
Kaupan toimiala Raisiossa	11
Yhteisöverotus	12
Asuminen.....	13
9. Arvio yritysvaikutuksista ja tuleva kehitys	14
Arvio yritysvaikutuksista	15
Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä.....	15
Liitteet	16
1. Suomen bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos	16
2. Työllisyysasteen kehitys Raisiossa.....	16
3. Työttömyysasteen kehitys Raisiossa	17
4. Rakennetyöttömyys Raisiossa.....	17
5. Työpaikkaomavaraisuusvertailu	18
6. Raisiolaisten sekä muiden lähikuntien asiakaskäynnit Turku Science Parkissa.....	18
7. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2019 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa	19
8. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2019 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa.....	19

1. Yleinen talouskehitys

Vuodesta 2008 jatkunut taantuma on Suomen taloudessa ohitettu ja Suomen talous on kasvanut viimeiset kolme vuotta. Vuoden 2018 aikana Suomen vuotuinen BKT:n kasvu oli 2,3% (tilastokeskus). Ennusteissa povataan vuodelle 2019 edelleen kasvua, mutta sen odotetaan hidastuvan. Vuoden 2019 Suomen talouskasvun odotetaan olevan noin 1,5 %:n tasolla (Pellervon tutkimuskeskus). Liitteessä 1 on esitetty Suomen BKT:n volyymin vuosimuutos vuosina 2007-2018.

Epäselvää kuitenkin on, kuinka pitkästä talouden nousukaudesta on kysymys. Positiivisesta taloussuhdanteesta huolimatta epävarmuus markkinoilla on samaan aikaan selkeästi lisääntynyt. Erityisesti Yhdysvaltojen ja Kiinan välinen kauppasota ja tullikiista sekä Ison-Britannian Brexit-neuvottelut ovat luoneet merkittävää epävarmuutta markkinoilla.

Varsinais-Suomen Maakuntaennusteen (2019) mukaan varsinaissuomalaisten yrittäjien talousodotukset ovat edelleen hyvällä tasolla ja yrittäjät odottavatkin liikevaihdon, henkilöstön määrän, kannattavuuden ja investointien määrän kasvavan tänä vuonna. Kasvuodotukset jäävät kuitenkin vuoden 2018 Maakuntaennusteen lukemista. Tällöin odotusarvona on tälle vuodelle kasvun lievä hidastuminen myös Varsinais-Suomessa. Erityisesti Turun seutukunnassa talousodotukset ovat silti edelleen korkealla tasolla. Turun talousalueella erityisesti ICT-sektorilla on voimakkaimmat kasvun odotukset.

2. Työllisyyskehitys

Työllisyys

Työllisyysaste kuvaa 18–64 -vuotiaiden työllisten osuutta samanikäisestä väestöstä. Raision työllisyysaste on noussut tasaisesti viime vuosina. Tuorein tieto työllisyysasteesta on vuodelta 2017. Tuolloin työllisyysaste oli Raisiossa 73,4 % koko Turun seutukunnassa sen ollessa 70,5 %. Työllisyysaste on kasvanut Raisiossa lähes yhtäjaksoisesti vuodesta 2015 lähtien. Liitteessä 2 esitetään työllisyysasteen kehitys Raisiossa vuosina 2007-2017.

Työttömyys

Työttömyystilanteen seuranta on kaupungissa säännöllistä: johtoryhmä seuraa tilastoja kuukausittain ja konsernijaosto neljännesvuosittain.

Työttömyysaste kuukausittain Raisiossa vuonna 2018 työnvälitystilaston mukaan:

Vuosi 2018	Työttömyysaste
Tammikuu	8,9
Helmikuu	8,4
Maaliskuu	7,8
Huhtikuu	7,4
Toukokuu	7,1
Kesäkuu	8,4
Heinäkuu	9,1
Elokuu	7,3
Syyskuu	7,1
Lokakuu	6,7
Marraskuu	6,8
Joulukuu	7,9
Keskiarvo	7,7

Kaavio 1. Raision työttömyysaste kuukausittain vuonna 2018.

Raision keskimääräinen työttömyysaste laski 2,2 % -yksikköä vuodesta 2017. Työttömyysaste on laskenut vuosittain vuodesta 2015 lähtien. Vuoden 2018 työllisyyskehitys oli kaupungissa siis erittäin myönteistä:

- Työttömien määrä väheni joulukuussa vuoden 2017 vastaavaan ajankohtaan verrattuna -14,0 %
- Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä väheni joulukuussa vuoden 2017 vastaavaan ajankohtaan verrattuna -12,8 %
- Alle 25-vuotiaiden työttömien määrä pysyi lähes ennallaan +0,6 %.
- Pitkäaikaistyöttömien määrä laski erittäin merkittävästi -31,7 %.
- Avoimien työpaikkojen määrä kasvoi joulukuussa viime vuoteen verrattuna

Liitteessä 3 on kuvattu työttömyysasteen kehitys vuosina 2007–2017.

Huomionarvoista on, että yllä mainitut vuoden 2018 työttömyysluvut ovat koko 2010-luvun alhaisimmalla tasolla. Edellisen kerran työttömyysaste on ollut tällä tasolla vuosina 2006-2008.

Huomattakoon kuitenkin, että liiteaineiston tiedot työttömyysasteesta on laskettu hieman eri perustein kuin yllä olevassa kuukausitilastossa, jossa työttömyysaste lasketaan 15-74-vuotiaiden työttömien prosenttiosuutena saman ikäisestä työvoimasta.

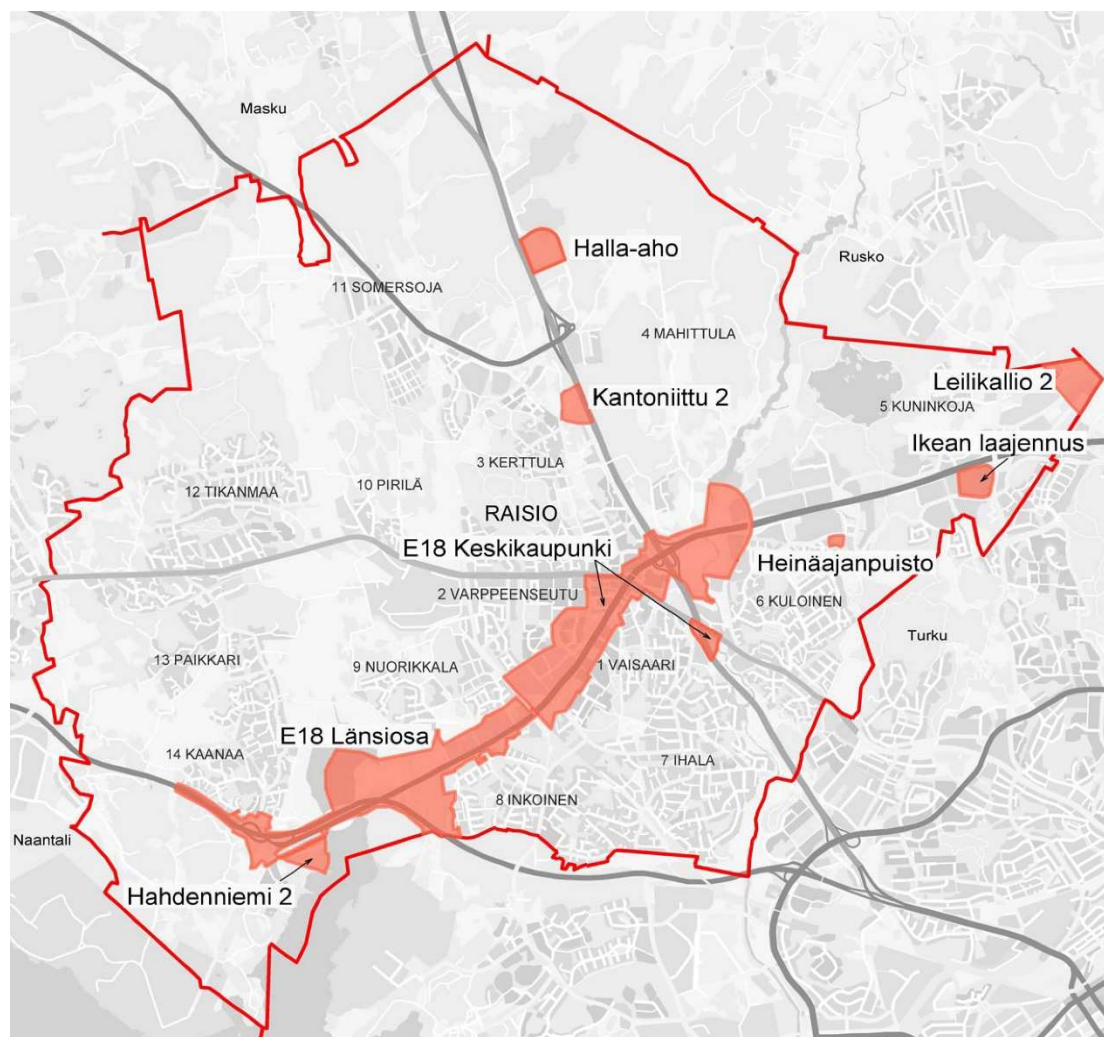
3. Kaupungin toiminta yritysalueilla

Uudet asemakaavat ja asemakaavanmuutokset

Raision kaupunki on luonut edellytyksiä nykyisille yrittäjille ja uusille toimijoille investoimalla kunnallistekniikkaan ja mahdollistamalla rakentamisen asemakaavoitustyön kautta. Vuonna 2018 valmistui yritystoimintaa merkittävässä määrin kehittävässä asemakaavan muutoksena Ikean laajennuskaava Kuninkojalla.

Merkittävänä asemakaavatöinä tulee mainita myös E18-Turun kehätien parantamiseen liittyvät kaavahankkeet, 2019 keväällä kaupunginvaltuustossa hyväksytty E18 Länsiosa asemakaava, luonnosvaiheessa oleva E18 Keskikaupunki asemakaava sekä vuonna 2018 laadittu Raision keskikaupungin visiotyö, joilla kaikilla on merkittäviä vaikutuksia myös yritys-elämään.

Oheiselle kartalle on merkitty ne Raision yritysalueet, joilla asemakaavatyötä on tehty vuonna 2018.

Kaavio 2. Raision yritysalueet, joilla on tehty asemakaavatyötä vuonna 2018.

Asemakaavatyö oli/on yhä tekeillä seuraavilla yritysalueilla:

1. Halla-aho (Raumantien varressa)
2. Kantoniittu 2 (Raumantien varressa: työpaikkatavoite noin 100 työpaikkaa)
3. E18 Länsiosa (käsittää E18 –tien lähialueet välillä Uudenkaupungin rata – Kaanaa, mm Krookila-Temppelivuoren työpaikka-alueet)
4. E18 Keskikaupunki (käsittää E18 tien lähialueineen välillä Kuloinen – Uudenkaupungin rata)
5. Hahdenniemi 2 (Hahdenniemen yritysalueen laajennus)
6. Heinäajanpuisto (asemakaavan muutos Myllyn vieressä: luodaan liiketilojen lisärakentamismahdollisuuksia)
7. Ikean laajennus
8. Leilikallio 2 (logistiikka-alue: selkeytetään korttelirakenteita, tonttijakoja ja katujärjestelyjä mahdollistaen samalla katkeamaton ulkoilureittiyhteys, työpaikkatavoite noin 70 työpaikkaa)

Kaupungin investoinnit yritysalueilla

Vuoden 2018 lopulla valmistui Kantokankaan yritysalueen ensimmäisen vaiheen kunnallistekniikka. Sen myötä 11 kpl kaupungin omistuksessa olevaa yritystonttia saatiin kunnallistekniikan piiriin. Yksityisten omistamia tontteja Kantokankaan 1.vaiheen alueella on 7 kpl. Lisäksi vuoden aikana rakennettiin Hahdenniemen alueelle kunnallistekniikkaa.

Yritystonttien luovutukset

Uusia yritystontteja myytiin yksi kappale ja vuokrattiin yksi kappale yksityistä päiväkotitoimintaa varten. Lisäksi viiden yritystontin vuokrasopimukset uusittiin.

Valmistuneet yritystoimitilat ja -investoinnit

Vuoden 2018 aikana valmistui kaksi liikerakennusta (yht. noin 1600 k-m²) ja kolme teollisuusrakennusta (yht. noin 1600 k-m²).

4. Yritysyhteistyö

Raision kaupunki rekrytoi vuoden 2018 aikana elinvoimapäällikön, jonka vastuualueelle elinkeino- ja yritysyritys yhteistyö kuuluu. Elinvoimapäällikkö aloitti virassaan elokuun 2018 lopulla.

Raision Yrittäjien kanssa tehtiin tiivistä yhteistyötä. Yrittäjyhdistyksen hallituksen kanssa pidettiin säännöllisesti tapaamisia mm. yrittäjien hallituksen kokousten muodossa, joihin tuore elinvoimapäällikkö on osallistunut vakiojäsenenä. Varsinais-Suomen yrittäjien kanssa tehtiin yhteistyötä mm. YES-verkoston, kumppanuus- ja sidosryhmätapaamisten ja erilaisten hankkeiden muodossa. Lisäksi syyskuussa järjestettiin Raision yrittäjien, YES-verkoston, kaupungin ja raisiolaisten oppilaitosten kanssa yhteistyössä Raisio Business Race. Raisio Business Race oli historiansa toinen ja tapahtuma on tarkoitus järjestää myös vuonna 2019.

Raision yrittäjien ja Raision kaupungin yhteinen yrittäjäjuhla pidettiin toisen kerran, tällä kertaa lokakuussa kaupungintalolla. Tapahtuman yhteydessä yrittäjät järjestivät myös sääntömääräisen syyskokouksensa. Joulukuussa Raision yrittäjät ja kaupunki järjestivät raisiolaisten yrittäjien ja yritysten tasavuosispalkitsemisen Kotiseutukeskus Krookilassa. Palkitsemisiin osallistuivat myös kaupunginjohtaja ja elinvoimapäällikkö.

Raisio-Naantalin nuorkauppakamari järjesti Business Impact –yritystapahtuman Raision kirjastotalolla. Tapahtuman teemana oli Tulevaisuuden koti ja rakentamisen trendit. Kaupunki osallistui tapahtumaa mm. avauspuheenvuoron muodossa.

Vuonna 2016 aloittanut kierto- ja biotaloutta palveleva osaamiskeskittymä Smart Chemistry Park on jatkanut toimintaansa Raisiossa. Kaupunki on elinkeinorahoituksella tukenut Smart Chemistry Parkin toimintaa myös vuonna 2018. Yhteistyötä toteutetaan rahoituksen lisäksi myös ohjausryhmätyöskentelyn kautta, jossa kaupungilla on edustustajina niin kaupunginjohtaja kuin elinvoimapäällikkö.

5. Yrittäjäyhteistyö

Raisiossa yrittäjäyhteistyöstä on toteutettu monipuolisesti kaikilla koulutusasteilla; niin alakoulussa, yläkoulussa, lukiossa kuin ammatillisessa koulutuksessa Rasekolla.

Yrityskylä-oppimiskokonaisuus koostuu opettajille järjestettävästä koulutuksesta, 10 oppitunnista oman opettajan johdolla sekä vierailusta Yrityskylä-oppimisympäristöön Turussa. Oppituntien teemat auttavat oppilasta hahmottamaan omaa rooliaan Yrityskylässä niin työntekijänä, kuluttajana kuin työpaikkayhteisön jäsenenä. Yrityskylä-toiminta on kohdistettu 6. luokkien sekä 9. luokkien oppilaille.

Pikkuyrittäjät on alakouluille suunnattu 18 tunnin maksuton opinto-ohjelma, jossa lapset tutustuvat yrittäjyyteen ja perustavat 2-4 hengen ryhmissä oman Pikkuyrityksensä. Ohjelma koostuu kahden oppitunnin mittaisista kokonaisuuksista, joilla kullakin on oma teemansa. Ohjelman toiseksi viimeisellä kerralla Pikkuyrittäjät

pääsevät esittelemään omia yrityksiään ja myymään itse tekemiään tuotteita oikeille asiakkaille oikealla rahalla.

Vaisaaren koulussa yrittäjyys- ja taloustaidot ovat tiivis osa monien oppiaineiden, kuten yhteiskuntaopin ja opinto-ohjauksen, opetusta. Oppilailla on myös valittavana kahdeksannelle luokalle taloushallintaan ja yrittäjyyteen syventyvä ekonomian valinnaiskurssi. Yhdeksännelle luokalle taas on mahdollista valita Nuori Yrittäjyys -kurssi, jonka aikana nuoret perustavat yrityksen ja pyörittävät sen toimintaa lukuvuoden ajan. Vaisaaren koulu on menestynyt vuoden 2017 tapaan loistavasti kansallisissa Uskalla Yrittää –kilpailuissa myös vuonna 2018. Vaisaaren koulusta kaksi yritystä osallistui valtakunnalliseen finaaliin.

Koulun yhdeksäsluokkalaiset osallistuvat aktiivisesti TAT:n Yrityskylä-toimintaan ja yrityssimulaatiopäivät ovat useille oppilaille koulukevään kohokohta. Yritysyhteistyötä tehdään monessa oppiaineessa suoraan myös yritysten kanssa esimerkiksi vierailuiden muodossa. Hyvän pohjan tälle toiminnalle luo myös Raisio Business Race -tapahtuma, joka kokoaa syksyisin koulujen ja yritysmaailman toimijoita yhteen ja tarjoaa näin loistavat mahdollisuudet verkostoitumiseen ja jopa kesätöiden hankkimiseen.

Lukion yrittäjyysopintolinja on jatkanut YES-verkoston kanssa tehdyn uudistuksen mukaista toimintaansa. Yrittäjyysopintolinjalla on tiivis 5 kurssin yrittäjyysaiheinen kokonaisuus, jonka lisäksi linjan opiskelijat luovat yhteistyömahdollisuuksia yritys-elämän ja korkeakoulujen kanssa. Ensimmäiset korkeakouluopinnot aloitettiin syksyllä 2017 Turun ammattikorkeakoulun kanssa. Turun yliopiston yrittäjyysopintojen kanssa on myös solmittu yhteistyösopimus. Yhteistyö on jatkunut vuonna 2018. Syyskuussa järjestettiin yhteistyössä Rasekon, yläkoulun ja Raision yrittäjien kanssa toinen Raisio Business Race.

6. Seudullinen elinkeinoyhteistyö

Kaupunginvaltuusto päätti uudistettuun seudulliseen elinkeinoyhteistyöhön osallistumisesta loppuvuodesta 2015. Uudessa toimintamallissa elinkeinoyhteistyötä on tehty yhteisessä kehitysyhtiössä (Turun Seudun Kehitys Oy). Yhtiön tehtävänä on huolehtia osakaskuntien alueella toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden hankkimisesta, joita ovat mm. yrityspalveluneuvonta. Yhtiö ostaa tarvittavat elinkeinopalvelut Turku Science Parkilta.

Turku Science Parkin ehkä näkyvin seudullinen palvelukokonaisuus on ollut alkavan yrittäjän palvelut; Potkuri. Potkurin yritysneuvonta tarjoaa palveluja yrityksen perustamiseen sekä liiketoiminnan alkuvaiheeseen. Turku Science Parkin muu toiminta on jaoteltu vahvasti viiden kärkialan alle, jotka ovat: Clean (bio- ja kiertotalous sekä cleantech), Health (terveys ja hyvinvointi), Experience (elokuvat, peliteollisuus ja matkailu), Maritime (meriteollisuus) sekä Tech (valmistava- ja teknologiateollisuus). Turku Science Parkissa asioi vuoden 2018 aikana yhteensä 136 raisiolaista yritystä sekä 189 raisiolaista yksityishenkilöä.

Liitteenä on Turku Science Parkin toimintaa v. 2018 kuvaava vuosikatsaus.

7. Markkinointi

V8 -alueen yritystontteja markkinoitiin kaupungin omilla verkkosivuilla, Logistiikka-alan paperijulkaisuissa sekä Varsinais-Suomen Yrittäjä -lehdessä. Markkinointia on tulevaisuudessa syytä lisätä ja kohdistaa myös voimavaroja yhteistyössä tehtävään aluemarkkinointiin. Erityisesti Kantokankaan kunnallistekniikan edettyä sekä hinnoittelun valmistuttua alueella on useita myyntikelpoisia yritystontteja.

8. Rasion elinkeino- ja yrityselämän kehitys

Työpaikkamäärä ja työpaikkaomavaraisuus

Rasion työpaikkamäärä suhteessa työllisen työvoiman määrään on erittäin korkea niin seudullisessa kuin valtakunnallisessakin vertailussa. Työpaikkaomavaraisuus lähentelee lukuna sataa, jolloin jokaiselle raisiolaiselle työlliselle olisi laskennallisesti työpaikka kaupungin rajojen sisäpuolella.

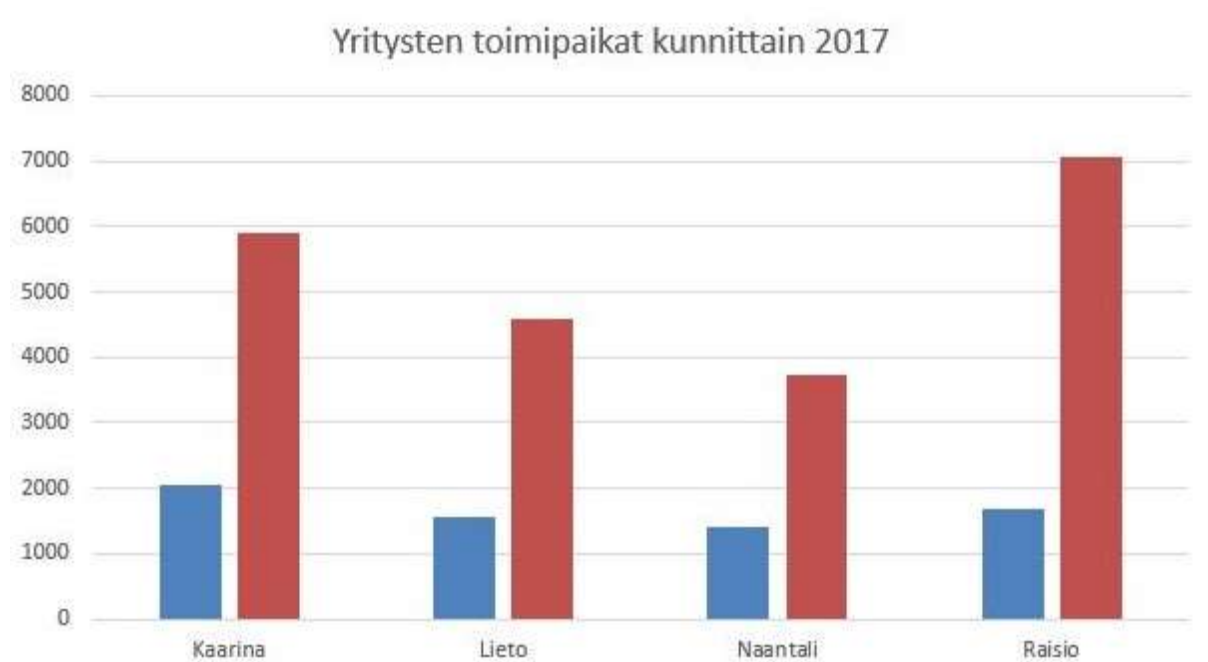
Kaavio 3. Rasion työpaikkaomavaraisuus-% vuosilta 2009-2016.

Yritykset ja yritystoimipaikat

Vuonna 2017 Raisiossa oli 1476 yritystä (tuorein saatavilla oleva koko vuoden tieto). Tiedot perustuvat aloittaneet ja lopettaneet yritykset -tilastoon, joka päivittyy

neljännesvuosittain. Tilasto on ns. elävä tilasto eli joka kerta, kun tilasto tehdään ja tiedot poimitaan, niin tiedot muuttuvat myös taannehtivasti. Tämä on siis hyvä huomata, kun tarkastelee aiemmin esitettyjä tietoja yritysten määrästä. Yrityskannan elämiseen vaikuttaa lisäksi yritysten toimipaikan vaihdokset sekä mahdolliset fuusiot tai muut sulautumiset esimerkiksi yrityskauppojen yhteydessä.

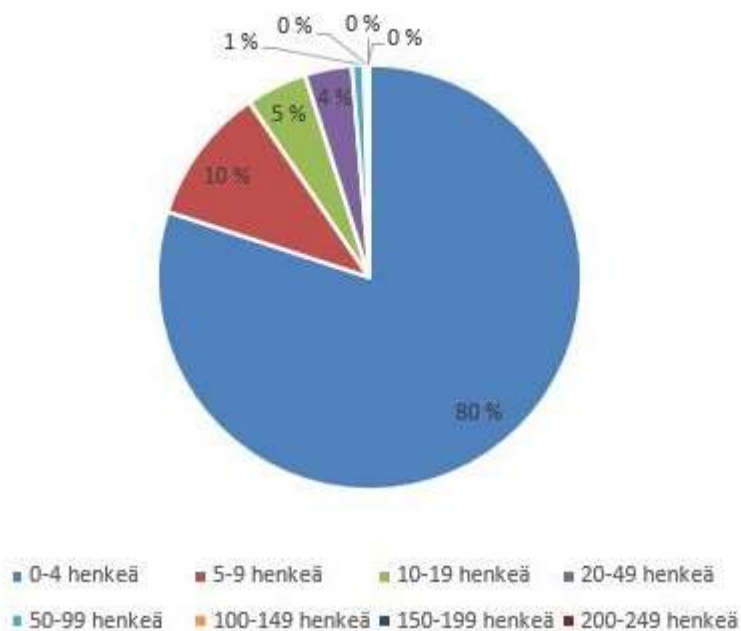
Yritystoimipaikka on yhden yrityksen omistama, yhdessä paikassa sijaitseva ja yhdellä toimialalla toimiva eli pääasiassa yhdenlaisia tavaroita tai palveluja tuottava yksikkö. Toimipaikkoja ovat esim. tehdas, myymälä, toimisto ja verstaas. Yritystoimipaikkoja on kunnassa yleensä enemmän kuin yrityksiä.

Kaavio 4. Yritysten toimipaikat lähikunnissa vuonna 2017.

Alueellinen vertailu osoittaa, että Kaarinassa on hieman enemmän yritysten toimipaikkoja, mutta työpaikkoja löytyy Raisiosta selkeästi muita lähikuntia enemmän. Tämä on selitettävissä selkeimmin Raisiossa sijaitsevasta kaupan toimialan keskittymästä sekä toimialan korkeamman henkilöstömäärän ominaispiirteestä. Suurin osa (80 %) Raision yritystoimipaikoista on pieniä 0-4 henkilöä työllistäviä toimipaikkoja. Suuria (yli 100 henkilöä työllistäviä) oli Raisiossa yhteensä seitsemän. 98,7% raisiolaisista yritystoimipaikoista työllistää alle 50 henkilöä.

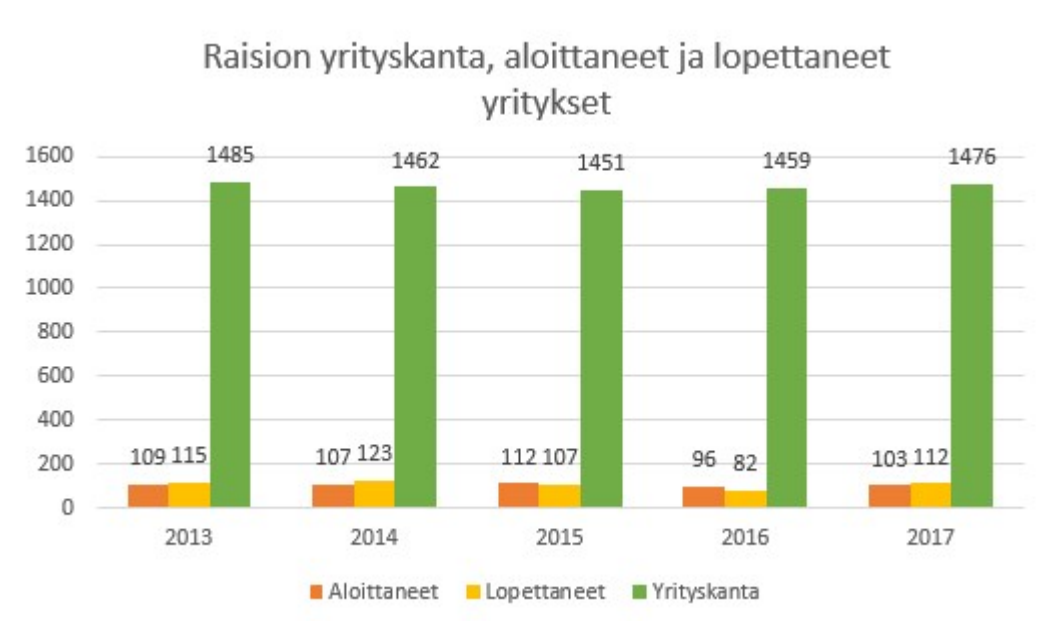
Raision yritystoimipaikat henkilöstön suuruusluokan mukaan 2018

Kaavio 5. Raision yritystoimipaikat henkilöstön suuruusluokan mukaan vuonna 2018.

Raision yrityskanta

Yritysten kokonaismäärä on pysytellyt pidemmän aikaa hieman alle 1500 yrityksen kokoluokassa ja aloittaneita yrityksiä on ollut viime vuosina suurin piirtein yhtä paljon kuin lopettaneita. Yrityskannan muutos on ollut erittäin pientä ja yrityskannan koko on pysytellyt vakiintuneena. Alkavia yrityksiä perustettiin vuonna 2018 yhteensä 128 kappaletta, joka on selkeästi enemmän kuin aikaisempina vuosina. Tämä tarkoittaa todennäköisesti pientä kasvua vuoden 2018 yrityskannan koossa, jonka tilasto valmistuu elinkeinopoliittiseen katsaukseen 2019.

Kaavio 6. Raision yrityskanta, aloittaneet ja lopettaneet yritykset vuosina 2013-2017

Raision yrityskannasta on saatavilla toimialakohtaisia tietoja. Raision yrityksistä kappalemääräisesti merkittävä osa toimii kaupan tai rakentamisen toimialalla. Näiden molempien toimialojen työllistävyysvaikutus on yhdessä teollisen toimialan sekä terveys- ja sosiaalipalveluiden kanssa suurinta Raision alueella. Raision työllisen työvoiman työpaikkoja seurataan toimialoittain. Tuoreimmat toimialojen työllistävyystilastot ovat vuodelta 2016, jossa raisiolaisen työvoiman osalta teollisuustoimiala työllistää 1698 henkeä, terveys- ja sosiaalipalvelut 1697 henkeä, kaupan ala 1345 henkeä sekä rakentamisen toimiala 925 henkeä.

Kaavio 7. Yrityskannan toimialajakauma Raisiossa 2018.

Kaupan toimiala Raisiossa

Tukku- ja vähittäiskauppa on Raisiossa vahva toimiala, niin yrityskannan kuin työllistävyysnäkökulmasta. Noin joka 6. yritys on Raisiossa kaupan toimialalla ja kaikista Raisiossa olevista työpaikoista 28,7 % oli kaupan alalla vuonna 2016. Suhteessa naapurikuntiin, Raision työpaikat painottuvat selkeästi muita enemmän juuri vähittäiskaupan alalle.

Kaavio 8. Vähittäiskaupan toimipaikat ja henkilöstön määrä 2017.

Yhteisöverotus

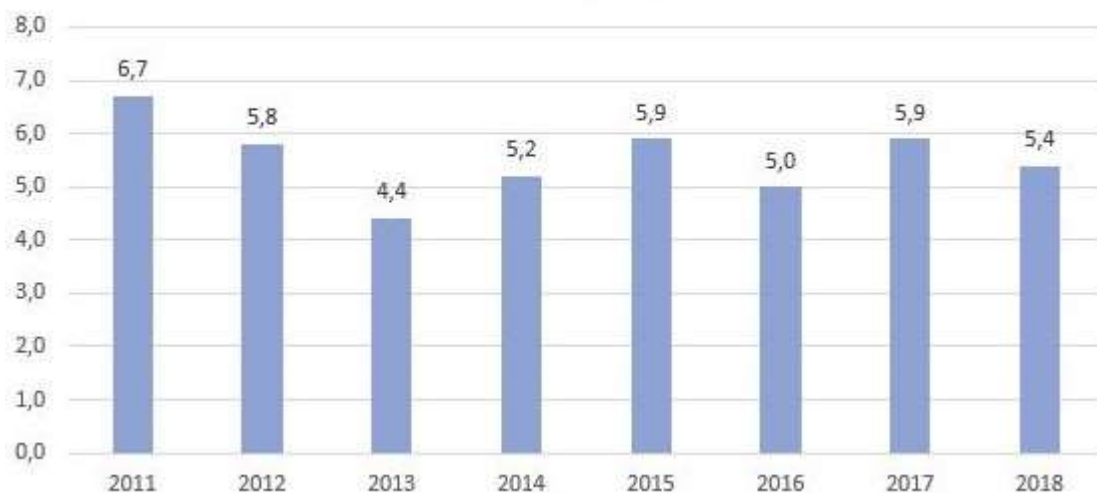
Yhteisövero on yhteisön tuloksesta perittävä vero. Yhteisöveroa maksavia yhteisöjä ovat esimerkiksi osakeyhtiöt, osuuskunnat sekä tietyin edellytyksin liikelaitokset, julkisyhteisöt, yhdistykset, laitokset, säätiöt ja asunto-osakeyhtiöt. Yhteisöverokanta on vuodesta 2014 alkaen ollut 20 prosenttia.

Yhteisöveron tuotosta saavat osansa valtio ja kunnat. Kuntien osuus yhteisöveron tuotosta on vuonna 2018 31,35 prosenttia (vuonna 2017 30,34 prosenttia).

Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta korotettiin väliaikaisesti 5 prosenttiyksiköllä verovuosille 2012–2015. Korotuksella on vaikutusta vertailtaessa yhteisöveron kertymistä vuosien välillä. Lisäksi yhteisöveron kertymiseen vaikuttaa yhteisöverokannan muutokset ja kuntien osuus yhteisöverontuotosta.

Raision kaupungin osuus yhteisöveron tuotosta on ollut vuonna 2018 yhteensä 5,4 miljoonaa euroa.

Osuus yhteisöveron tuotosta (M€) vuosina 2011-2018

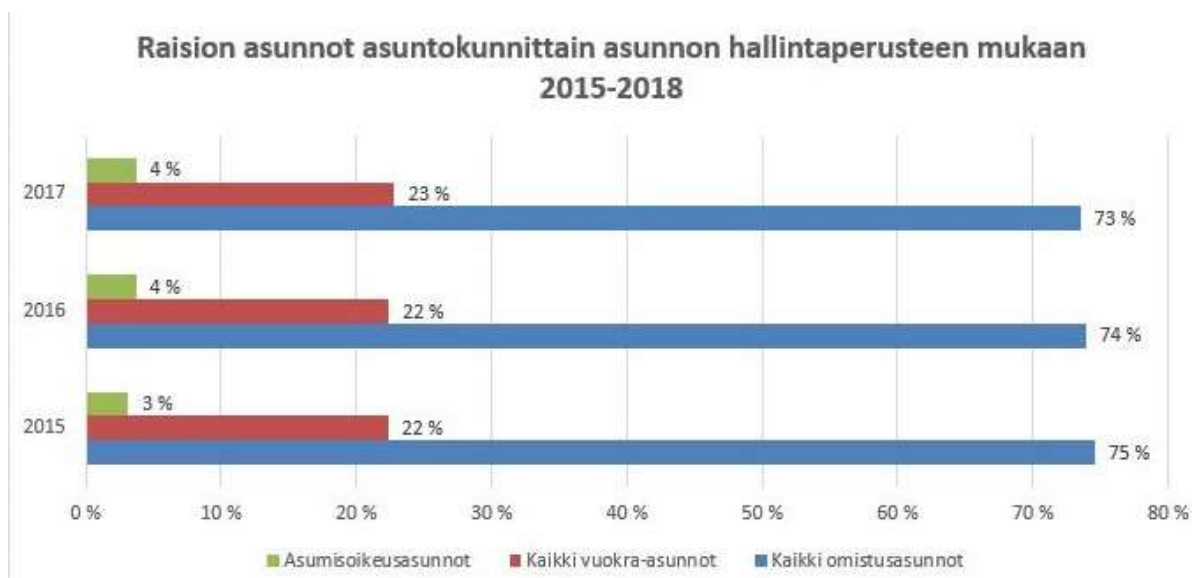
Kaavio 9. Osuus yhteisöveron tuotosta Raisiossa vuosina 2011-2018.

Asuminen

Kaupungin strategiamittareissa edellytetään vuokra- ja ARA-asuntojen seuraamista säännöllisesti. On sovittu, että nämä tunnusluvut raportoidaan osana vuosittaista elinkeinopoliittista katsausta.

Mittari 1: Raisiossa on kohtuuhintaisia vuokra-asumisen vaihtoehtoja:

-Tavoitetilana vuokra-asuntojen 25%-osuus asuntojen hallintamuotojakaumasta.

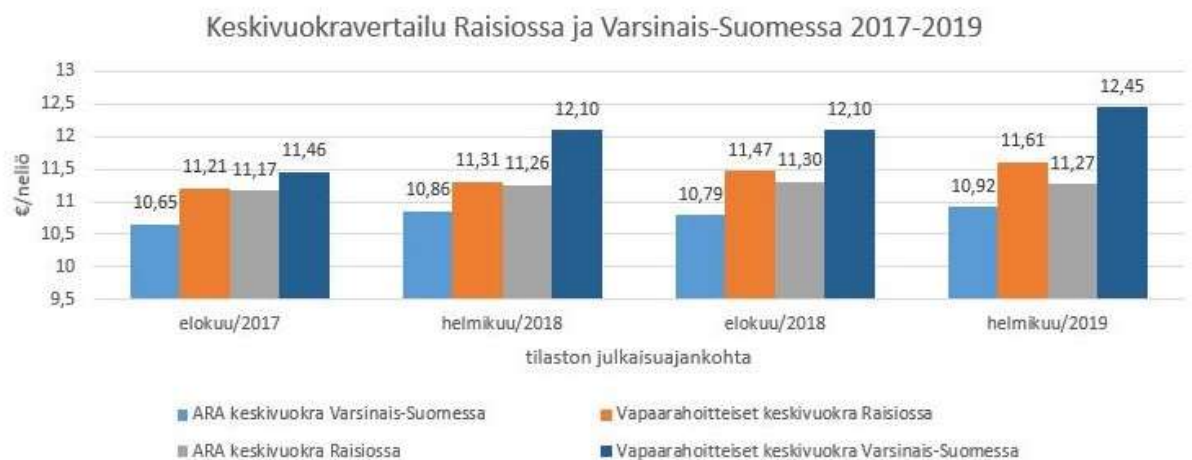
Kaavio 10. Raision asunnot hallintaperusteen mukaan vuosina 2015-2018.

Vuokra-asuntojen suhdeluku on nouseva, joskin ei vielä tavoitetilassaan. Vuoden 2018 ja 2019 aikana valmistuu Raisioon useita uudiskohteita, joiden joukossa on kokonaan vuokrakäyttöön tarkoitettuja kerrostaloja. Odotusarvona on, että suhdeluku tulee lähestymään tavoitetilaa tulevina vuosina.

Mittari 2: ARA-tuetut ja vapaarahoitteiset asunnot sekä niiden keskivuokra. Vuokrataso ei nouse suhteessa Varsinais-Suomen keskivuokraan.

-Tavoitetilana ylläpitää vapaarahoitteisten ja ARA-tuettujen asuntojen vuokratasot linjassa Varsinais-Suomen vuokratasojen kanssa.

ARA-tuettujen ja vapaarahoitteisten asuntojen tilasto on juokseva ja se julkaistaan kaksi kertaa vuodessa. Elokuussa sekä helmikuussa. Ohessa neljän viimeisimmän tilaston vuokratasot eriteltynä, aikaväliltä elokuu 2017 – helmikuu 2019.

Kaavio 11. Keskivuokravertailu Raision ja Varsinais-Suomen välillä neljänä viimeisenä tilastointikertana.

9. Arvio yritysvaikutuksista ja tuleva kehitys

Raision työpaikkaomavaraisuus on korkea ja Raisiossa toimivien yritysten määrä on säilynyt hyvällä tasolla. Tulevat kaupunkikehityksen hankkeet kuten E18 –tien perusparannushanke, kaupungin keskustan kehityssuunnitelma (keskustavisio) sekä keskustelut joukkoliikennejärjestelmän kehittämisestä ovat osaltaan vaikuttaneet myös muuhun kaupunkikehitykseen. Useampi keskustan liikekiinteistö vaihtoi vuoden 2018 aikana omistajaa, jonka lisäksi useita uudiskohteita asumiseen on alkanut rakentua keskustan tuntumaan.

Taloussuhdanteen tilanne on erittäin positiivinen, Avoimia työpaikkoja on paljon tarjolla ja työttömyysaste on laskenut merkittävästi vuoden 2018 aikana. Työttömyysaste alkaa saavuttaa viimeisen kolmenkymmenen vuoden alimpia lukemia, jolloin työttömyysasteluvut eivät Raision väestörakenteella todennäköisesti merkittävästi tästä enää alene.

Kaupungin yritystonttivarantotilanne on hyvä. Merkittävää hintakilpailua ei juurikaan kuntien välillä ole, koska laki edellyttää myymään tai pitkäaikaisesti vuokraamaan

tontit joko kilpailutuksen tai ulkopuolisen tekemän hinta-arvion perusteella. Tilanteessa, jossa kaikki kaupungit ja kunnat kilpailevat samankaltaisilla toimintatavoilla ja tuotteilla, täytyisi markkinointia resursoida enemmän. Kehittyvät alueet Raisiossa tarvitsevat ankuriyrityksiä, joiden ympärille syntyy muitakin hankkeita, palveluita ja yritystoimintaa.

Suoraan kaupungin kanssa toteutettavia yrityskehityshankkeita on perinteisesti ollut vähän. Smart Chemistry Parkin toimintaa tuetaan Raision elinkeinorahalla ja siellä toimiikin tällä hetkellä 14 cleantech-alan yritystä. Lisäksi Smart Chemistry Parkin yhteistyöketjussa on toista sataa alan toimijaa. Kaupunki on toiminut aktiivisesti yhteistyössä Smart Chemistry Parkin kanssa ja osaltaan resursoinut sen toimintaa. Turku Science Parkin toiminnasta kertovassa liitteessä on raportoitu myös hieman Smart Chemistry Parkin toimintaa vuonna 2018.

Varsinais-Suomen maakuntaennusteessa, joka perustuu Suomen yrittäjien tekemään yritys­kyselyyn, olivat yrittäjien mielipiteet kaupungin yritysilmapiiriin osalta hieman kohonneet Raisiossa. Raisio on myös vahvistanut resurssiaan elinkeinopalveluissa tuoreen elinvoimapäällikön osalta, jolla lienee positiivinen vaikutus yritysilmapiiriin ja kaupungin kanssa tehtävään yritys­yhteistyöhön jatkossa.

Tuleva kehitys vaikuttaisi kulkevan monelta osin positiiviseen suuntaan. Raision tulee panostaa hyvien yritysalueiden markkinointiin. Erityisesti valtatie kahdeksan varrella oleva pohjoinen yritysalue V8, tarjoaa erinomaiset edellytykset myös suurta tilaa vaativille hankkeille. Alueelle on vuoden 2018 rakennettu kunnallistekniikkaa, joten tontit ovat myynti- ja vuokrauskunnossa.

Arvio yritys­vaikutuksista (+ tavoite on saavutettu tai kaupunki on muutoin onnistunut toiminnassa, +/- neutraali tai ei muutoksia, - tavoitetta ei ole saavutettu tai ei ole onnistuttu)

Yritysilmapiiri +
Maankäyttö ja kaavoitus +
Kaupungin palvelutuotannon muutokset +/-
Hankinnat +/-
Yritysalueiden markkinointi +/-
Uusien yritysten houkuttelu -
Seudullinen elinkeinoyhteistyö +
Työpaikkaomavaraisuuden kehitys +

Arvio kehittämistarpeista ja painopisteistä

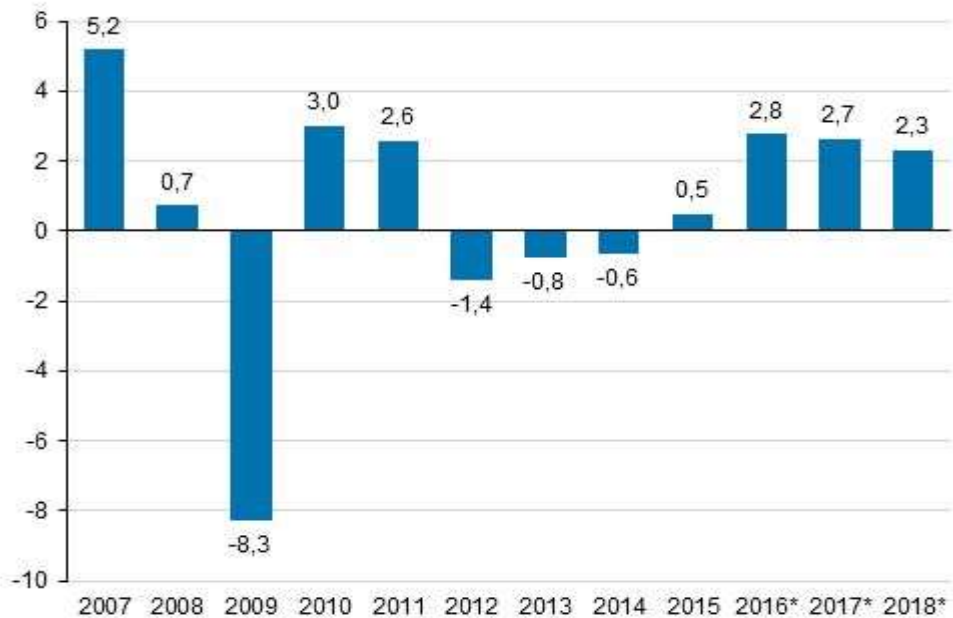
Kehitettävää

- Paikallisten yritysten kasvun tukeminen
- Erilaisten yhteistyöhankkeiden hyödyntäminen alueella
- Yritysalueiden markkinointi, erityisesti V8
- Uusien yritysten houkuttelu Raisioon
- Yritysilmapiiri vieläkin positiivisemmaksi

Liitteet

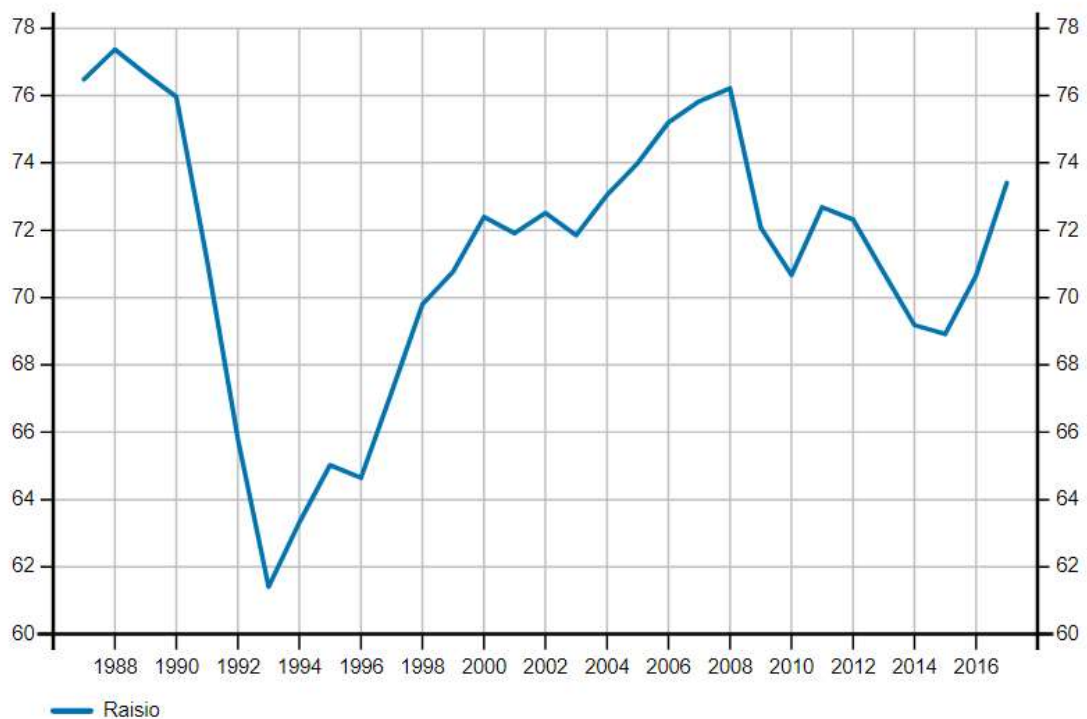
1. Suomen bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos

Bruttokansantuotteen volyymin vuosimuutos, prosenttia

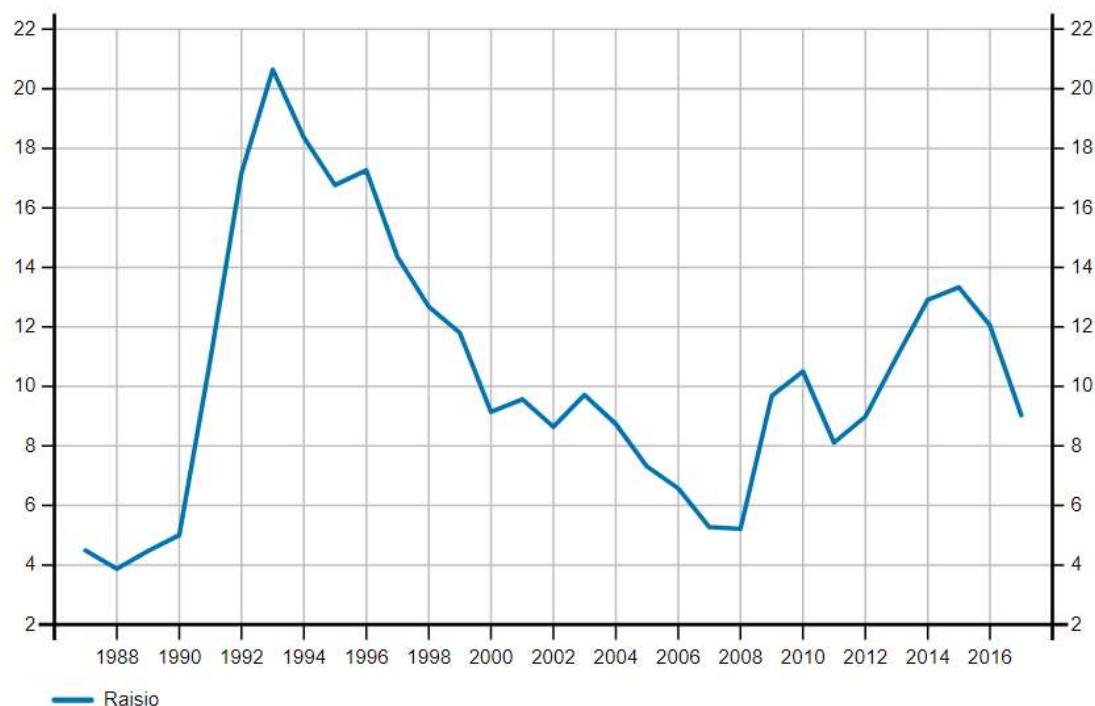
2. Työllisyysasteen kehitys Raisiossa

Työllisyysaste, % 1987-2017

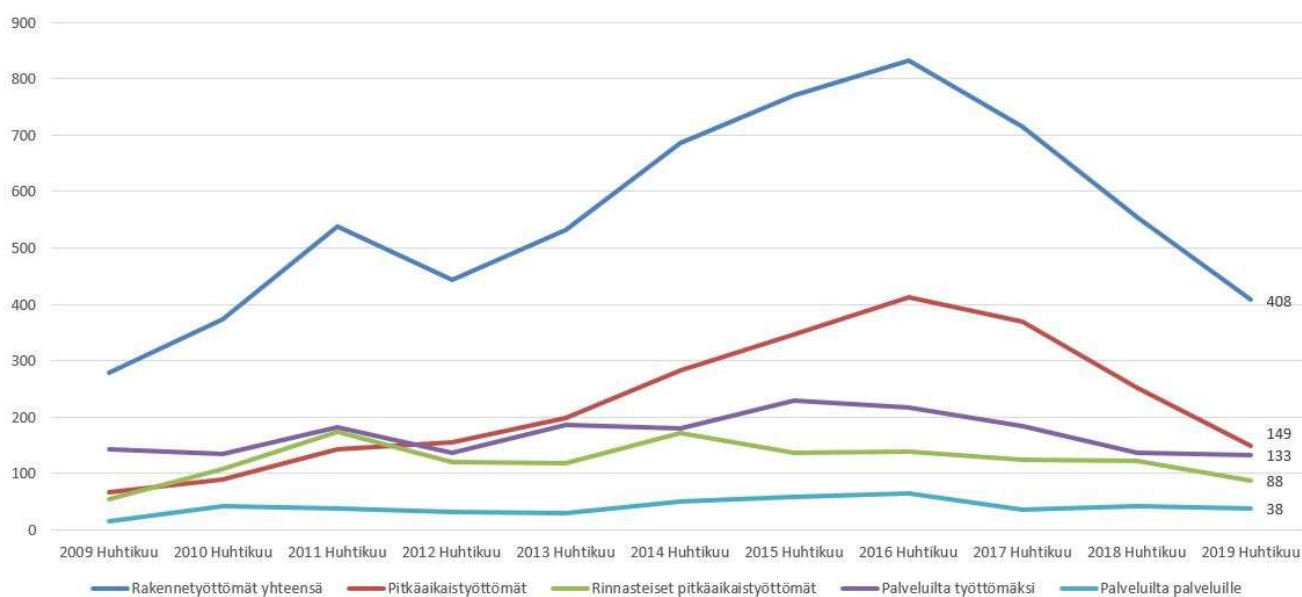
3. Työttömyysasteen kehitys Raisiossa

Työttömien osuus työvoimasta, % 1987-2017

4. Rakennetyöttömyys Raisiossa

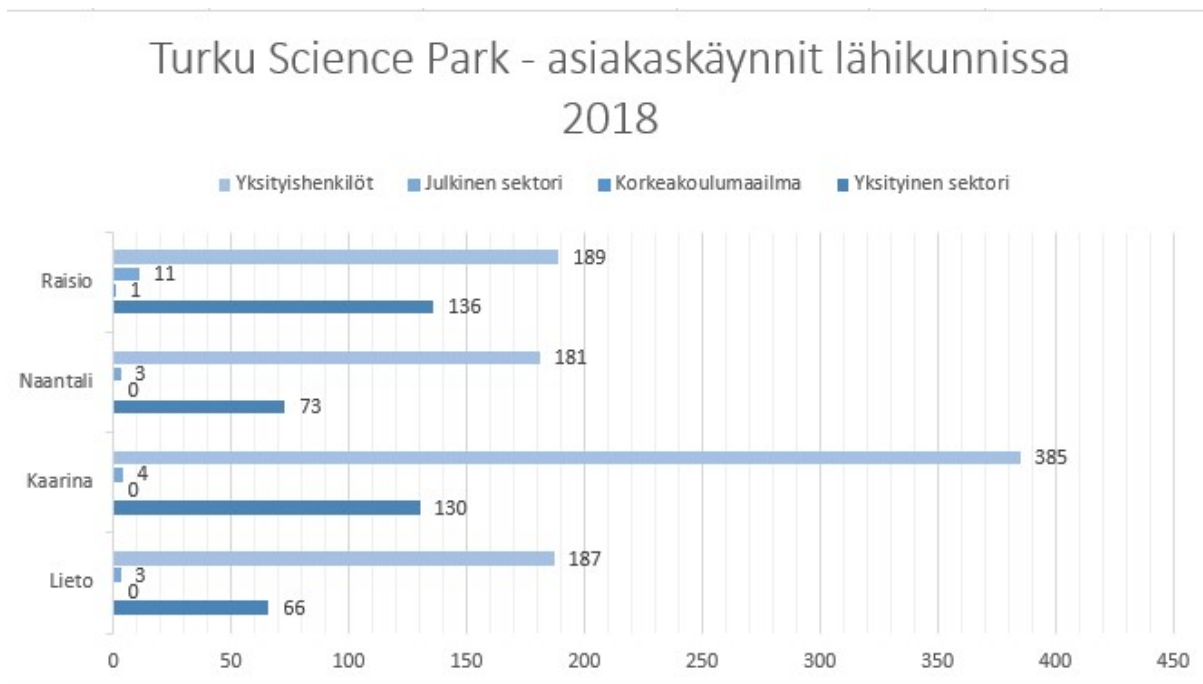
Rakennetyöttömyys huhtikuu 2009-2019

5. Työpaikkaomavaraisuusvertailu

6. Raisiolaisten sekä muiden lähikuntien asiakaskäynnit Turku Science Parkissa

7. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2019 – Yrittäjyysilmapiiri maakunnassa

Yrittäjien arviot oman kunnan yrittäjyysilmapiiristä*		
Kaupunki/kunta	Erinomainen tai hyvä	Saldoluku
1. Kaarina (2.)	82 %	79
2. Lieto (1.)	76 %	76
2. Naantali (2.)	76 %	72
3. Masku (-)	70 %	70
4. Uusikaupunki (5.)	68 %	59
5. Kemiönsaari (4.)	64 %	59
6. Salo (3.)	62 %	52
6. Raisio (6.)	62 %	52
7. Turku (7.)	56 %	47
8. Parainen (8.)	43 %	21
9. Loimaa (9.)	27 %	12

*Arviot kymmenestä eniten vastauksia keränneestä kunnasta. Suluissa viimevuotinen sijoitus.

8. Varsinais-Suomen maakuntaennuste 2019 – Yritysyhteistyö kunnan kanssa

Yrittäjien arviot oman kunnan ja yritysten välisestä yhteistyöstä*		
Kaupunki/ kunta	Erinomainen tai hyvä	Saldoluku
1. Naantali (5.)	68 %	64
2. Lieto (1.)	62 %	62
3. Kaarina (2.)	61 %	56
4. Uusikaupunki (6.)	59 %	45
5. Masku (-)	52 %	43
6. Salo (4.)	51 %	37
7. Kemiönsaari (3.)	50 %	36
8. Raisio (7.)	45 %	31
9. Parainen (9.)	39 %	17
10. Turku (8.)	35 %	20
11. Loimaa (10.)	19 %	-4

*Arviot kymmenestä eniten vastauksia keränneestä kunnasta. Suluissa viimevuotinen sijoitus.